

МІФОПОЕТИКА ПОВІСТІ В. ДРОЗДА «ІРІЙ»

Людмила ГОЛОВКО, Марина ГЛАДКОВА,

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
Харків (Україна)

holovko.lg@ukr.net; 23marinagladkova23@gmail.com

THE MITHOPOETICS OF THE STORY V. DROZD «IRIY»

Ludmyla HOLOVKO, Maryna Hladkova

V. N. Karazin National University of Kharkiv,
Kharkiv (Ukraine),

ORCID ID 0000-0002-0941-6227; Researcher ID L-5468-2018

Головко Л., Гладкова М. Мифопоэтика повести В. Дрозда «Ирий». Цель исследования. В статье предпринята попытка системно проанализировать повесть В. Дрозда «Ирий» сквозь призму мифопоэтики, выявить образы, временно-пространственные модели и ценностные установки, которые тесно связаны со сказочно-мифологической традицией и формируют особенный подтекст в художественной структуре произведения. **Методы исследования.** В статье были использованы описательно-аналитический, мифопоэтический, структурно-семиотический методы и мотивный анализ. **Научная новизна.** Впервые системно проанализирована мифопоэтика повести В. Дрозда «Ирий», опираясь на хронотоп, образную и мотивную организацию произведения. Описано специфику интерпретации мифологических мотивов и оппозиций, в частности поиски рая, свой-чужой, откровенность-масковость и тому подобное.

Выводы. Доказано, что повесть «Ирий» В. Дрозда является примером мифопоэтического текста.

Ключевые слова: мифопоэтика, Владимир Дрозд, хронотоп, химерия, миф, мифологема, мотив, символ, маска

Вступ. Повесть «Ирий» В. Дрозда є оригінальним зразком химерної прози, у якому яскраво виявляються риси міфопоетичного світобачення: розмиття меж між фантастичним та реальним відображенням, використання елементів міфу та фольклору (сюжету, хронотопу, образу, символу, міфологеми тощо), зміщення часопросторових моделей, а також утілення мотиву маски в сюжетно-композиційну, образну, ідейну площину повісті¹.

Поряд із цими елементами аналізованого твору автор вдається до обігрування; ігровий ефект у художньому тексті створюється через використання засобів комічного (іронії, гумору, сатири, гротеску, парадоксу та ін.). В. Дрозд чітко окреслив завдання, яким послуговувався при написанні «Ірію»: «<...> метафорично і весело сказати про серйозні речі».

Літературознавці Л. Яшина, О. Січкара, А. Харченко, А. Гурбанська, Н. Манюх та ін. неодноразово зверталися до аналізу прози автора. Незважаючи на це, ґрунтовне дослідження міфопоетики повісті «Ірій» на сьогодні відсутнє. Дослідження цього твору крізь призму міфопоетичного аналізу допоможе виявити ще не розкриті грані творчості В. Дрозда.

Мета статті – проаналізувати міфопоетику повісті В. Дрозда «Ірій».

Завдання запропонованої студії: розглянути особливості використання міфологічних рецепцій у творі, характер їхньої інтерпретації в художньому світі прозаїка.

Історіографічний огляд. У 1990-х – на початку ХХІ століття в українському літературознавстві значно посилюється інтерес до міфопоетичного аналізу твору «Ірій». А. Харченко в статті «Міфологізм і сміхове начало у прозі В. Дрозда: до проблеми рецепції творів письменника українською літературною критикою»² наголошує, що з появою творів «Ірій», «Замглай», «Самотній вовк», «Балада про Сластьона» В. Дрозда починають уважати представником «химерної прози», для якої характерні «відносна свобода в підході до питань форми, відхилення від правдоподібності, міфологізація, ускладнення часових площин та розповідної перспективи»³. Досліджуючи іронію в прозі автора, А. Харченко відзначає наявність «ігрового» та «автобіографічного» мотиву у внутрішній структурі творів письменника⁴. О. Січкара, звертаючись до аналізу психологізму у творах автора, резюмує, що химерність прози митця базується на національному міфологічному ґрунті: «химерія» В. Дрозда прагне не вразити й «налякати» реципієнта, а змусити замислитись над вічними загальнолюдськими темами й проблемами»⁵.

У дисертаційній роботі «Міфопоетика епіки В. Дрозда» Л. Яшина зазначає, що художня умовність у творах В. Дрозда цілком оригінальна, її витoki в традиційній народній «химерії» та демонології – і літературній, і фольклорній – легендах, переказах, казках, слов'янських міфах. Науковець наголошує на тому, що «повість В. Дрозда «Ірій» (1974 р.) – яскравий зразок

¹ Drozd V. Tvory. V 2 t. T. 1. Kryk ptakha u sutinkakh. Katastrofa. Vovkulaka (Samotnii vovk) [Works in 2 vol. Vol. 1. A bird's scream at dusk. Catastrophe. Werewolf (Lone Wolf)], Kyiv, 1989, P. 24 [In Ukrainian].

² Kharchenko A. V. "Mifolohizm i smikhove nachalo u prozi V. Drozda: do problemy retseptsii tvoriv pysmennyka ukrainskoiu literaturnoiu krytykoiu" [Mithologism and a laughing tone in prose by V. Drozd: to the problem of the reception of the writer's works by Ukrainian literary criticism], *Visnyk Kharkivskogo natsionalnogo universytetu imeni V. N. Karazina. Ser. «Filolohiya»* [Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University. Ser. Philology], Vyp. 50, № 765, 2007, P. 167–171 [In Ukrainian].

³ Ibidem, P. 167.

⁴ Kharchenko A. Ironiia yak stylovyyi komponent prozy Volodymyra Drozda [Irony as a style component of prose by Volodymyr Drozd]: Extended abstract of candidate's theses, Kharkiv, 2008, P. 17 [In Ukrainian].

⁵ Sichkar O. M. Proza V. Drozda : psykholohichni aspekty [Prose by V. Drozd: psychological aspects]: Extended abstract of candidate's theses, Kherson, 2008, P. 14 [In Ukrainian].

«химерної прози», у поезиці якого елементи міфу, фольклору своєрідно схрещуються з сатирою. Вони спрямовані на розвінчання жадоби накопичення та міщанських поглядів на життя»⁶. Предметом детального вивчення став заголовок повісті, а також мотив дороги, матері, образ Михайла. Дослідниця підкреслює, що в повісті «Ірій» характерні особливості жанру «химерної прози», підпорядковані вираженню своєрідності світовідчуття автора, зумовлюють специфіку образів, ситуацій, алегоричних персонажів⁷.

Виклад основного матеріалу. В основу сюжету покладена історія мрійливого сільського хлопця, який прагне переїхати до напівказкового міста: ««Ірій» розповідає від імені дев'ятикласника Михайла Решета про переїзд героя із села Пакуля, де народився і жив до цього з матір'ю, в місто Ірій до родичів та про наступні події»⁸.

Заголовок, як сильна позиція твору, одразу акцентує увагу реципієнта на міфопоетичному мотиві: Ірій – «це край, звідки дме теплий вітер, що приносить відлигу у найлютіші морози <...>, це країна морозива в крихких хрускотливих відерцях <...>, країна кавунів, що ними радує тебе матір, щасливо продавши антонівки, країна червоних півників на дерев'яних скіпках і пістолетів, таких схожих на справжні, пістолетів, що забавно темніють на вітринах крамниць, недосяжні для твоєї дір'явої кишені; країна морсу, ситра і халви»⁹. Етимологія топоніма Ірій доволі прозора: це діалектний варіант «вирію» – теплою краю, куди відлітають птахи на зиму»¹⁰. Ірій – «теплі країни, краї; також теплі води; слово (давнє «ірсад») означає «теплий край», можливо, від грецьк. «ір» — «весна»; за повір'ям, вирій пов'язаний з раєм, теплою, вічнозеленою й сонячною країною, розташованою далеко на Сході, за морем, куди на зиму відлітають птахи <...>»¹¹. Мотив, заявлений у заголовку, вербалізується головним персонажем повісті, Михайлом Решетом, який прагне свого раю, – «Ірію».

В. Дрозд, орієнтуючись на фольклорно-міфологічні традиції, зображає Ірій як утопічну мрію персонажа. Посутньою щодо цього є думка Л. Яшиної, яка зазначає, що образ Ірія насамперед сфантазований головним персонажем: «Вимріяний Ірій асоціативно ґрунтується на народній утопії. Герой намагається створити його у реальному Ірії, що за своєю суттю не відповідає вимріяному. Ця невідповідність зумовлює розвиток конфлікту, побудованого на зіткненні реального життя в Ірії (як у просторовій площині) з пануючими в ньому міщанством, несправедливістю, з Ірієм, виплеканим Михайлом з дитинства як уособленням тепла і добра»¹².

Важливим складником міфопоетики повісті є часо-

простір, зокрема це міфологема дороги, бінарні опозиції (верх – низ, свій – чужий, дійсне – омріяне, майбутнє – минуле), зміщення часопросторових площин, гра з часом та з простором, символізація й метафоризація дійсності.

У повісті міфологема дороги має важливе концептуальне і сюжетотвірне значення. За допомогою цього мотиву письменник відтворює динаміку душевних змін персонажа, тому що його шлях на навчання до Ірія виявляється не стільки власне дорогою до міста, скільки пошуком свого духовного «Я» та місця у світі. Отже, слід зазначити, що автор передусім розкриває мікрокосм персонажа, й меншою мірою акцентує свою художню увагу на фабульній динаміці «Ірію»; у творі саме дитяча уява проектує так звані «химерії», забезпечує казковість та парадоксальність світу, великого макрокосму.

В. Дрозд за допомогою міфологеми шляху відображає нюансування душевних змін персонажа, адже протягом розвитку сюжету Михайло Решето розчаровується в омріяному місті, побачивши невідповідність своїх уявлень дійсності. Персонаж твору є рефлексивним: пізнаючи себе, він усвідомлює всю цінність батьківського краю, Пакуля, надаючи перевагу йому, а не примарному Ірію: «це країна твого першого слова, першої любові, першої зненависті, країна, де започаткувалася недитинна, гіркувата печаль твоїх очей; Пакуль – це твій ірій, що в нього до кінця своїх днів ти повертатимешся, а повернувшись – знову рватимешся у широкі світи <...>»¹³. Письменник створює своєрідний мікросвіт, центром якого є Пакуль. Отже, провідним мотивом твору стає мотив антеїзму: «Пакуль – це твій ірій <...>, «це ти сам»¹⁴. Це село символізує своє, священне місце, куди завжди можна повернутися, «зхранилище мудрості, традиції самої по собі»¹⁵.

У повісті наявні зміщення часопросторових площин (за допомогою ретроспекцій і проспекцій), експериментування з ними: автор уповільнює, пришвидшує, зупиняє час, розширює простір, а також часто послуговується метафорою, описуючи хронотоп; Така гра з часопростором яскраво ілюструється у творі, коли Михайло спускається в підвал будинку Солом'яників: «Я наберу корзину картоплі <...> і втраплю до холодних, потаємних печер, що існують під Ірієм ще з часів татарських набігів»¹⁶.

Зміщення хронотопу в повісті виявляє як зв'язки з минулим, так і з майбутнім часом. Наприклад, це уявлення Михайла про космічну еру людства: «Я побачив просто корабля багряну заграву, в яку ми падали, клубок розплавленої магми, що пожадливо вибухав язиками полум'я. Я опустився у капітанське крісло за приціл

⁶ Iashyna L. I. Mifopoetyka epiky V. Drozda [Mythopoetics of epic by V. Drozd]: Extended abstract of candidate's theses, D., 1999, P. 8 [In Ukrainian].

⁷ Iashyna L. I. Mifopoetyka epiky V. Drozda [Mythopoetics of epic by V. Drozd]: Extended abstract of candidate's theses, D., 1999, 19 p. [In Ukrainian].

⁸ Maidachenko P. I. «Poetyka umovnosti u V. Drozda» [Poetics of conventionality by V. Drozd], *Radyanske literaturoznavstvo [Soviet literary studies]*, №26, 1987, P. 15 [In Ukrainian].

⁹ Drozd V. Yrii. Opovidannia, povist [Iriy. Stories, novel], Kyiv, 1974, P. 123 [In Ukrainian].

¹⁰ Talanchuk O. ed. 100 naividomishykh obraziv ukrainskoi mifolohii [100 most famous images of Ukrainian mythology], Kyiv, TOV «Avtohrafa», TOV «Knyzhk. dim «Orfei», 2007, P. 182 [In Ukrainian].

¹¹ Zhaivoronok V. V. Znachennia ukrainskoi etnokultury: Slovnyk-dovidnyk [The significances of Ukrainian ethnoculture: Dictionary-directory], Kyiv, Dovira, 2006, P. 87 [In Ukrainian].

¹² Iashyna L. I. Mifopoetyka epiky V. Drozda [Mythopoetics of epic by V. Drozd]: Extended abstract of candidate's theses, D., 1999, P. 8 [In Ukrainian].

¹³ Drozd V. Yrii. Opovidannia, povist [Iriy. Stories, novel], Kyiv, 1974, P. 237 [In Ukrainian].

¹⁴ Ibidem, P. 237.

¹⁵ Kerlot Kh. Э. Slovar symbolov [Dictionary of symbols], Moscow, REFL-book, 1994, P. 179–180 [In Ukrainian].

¹⁶ Drozd V. Yrii. Opovidannia, povist [Iriy. Stories, novel], Kyiv, 1974, P. 141 [In Ukrainian].

атомної гармати <...>, і тільки від мене залежала зараз доля експедиції, на результати якої з нетерпінням чекає Земля»¹⁷.

Варто зазначити, що міфопоетичні елементи наявні й у частині «Чудище Собакаревої гори». Як відомо, гора – «<...> це перешкода; за легендами, вона є творінням диявола: «Що Бог создав, то рівне, то чисте. А вже що ідолове, то саме каміння і гори, і всякі викрутаси»¹⁸. Прозаїк яскраво насичує фольклорними елементами цей розділ. За народним повір'ям, уважалось страшним називати небажані речі, людей, тварин, істот, тому вживалися слова-замінники, використання яких спричинені давніми релігійними й загалом світоглядними уявленнями людей. У творі В. Дрозд послуговується евфемізмом, коли говорить про «чудище», називаючи його «воно».

Автор гіперболізує образ і дії міфічної істоти, якої ніхто з жителів Ірії не бачив, додаючи яскраві порівняння: «Три крайні хаги було зітерто з землі, як гумка стирає олівцем в альбомі <...>»¹⁹.

Показовим також є епізод із участю родини Солом'яників у творі, коли ті чекали завершення земного часу людства. Тут автор обігрує апокаліптичний міф. Митець змальовує цілий ритуал підготовки сім'ї до кінця світу: «Дід Єврась лежав під традиційною грушею в свіжій полотняній сорочці, в споднях і чекав кінця світу, склавши вузлуваті руки на грудях. Баба Одарка, теж вбрана в святешне, ходила назирці за куркою, бо мала надію, що та знесеться до світової катастрофи. Тітка Дора була на роботі. Вона глибоко поважала фінансовий план. Дядько Денис меланхолійно клацав на рахівниці, підраховуючи дебети й кредити водоконтори – готувався до кінця світу, наче до ревізії»²⁰. Далі зображується грім; через забобонність дід Єврась хреститься, Солом'яники очікують кінця світу, але зрозумівши, що буде злива, здогадуються: сьогодні цієї події не варто очікувати. У змалюванні апокаліптичного міфу В. Дрозд використовує християнську обрядовість, а також елементи комічного. Тож зауважмо, що мотив кінця світу в повісті зображений автором у гумористичному, гротескному ключі: наявне зіставлення високого (апокаліптичний момент – підготовка й очікування кінця світу) і низького (звичайна злива).

Поряд із домінуючими мотивами повісті «Ірії» – антеїзму, подорожі – слід виокремити мотив мистецтва жити в масці, котрий пов'язується з ідеєю театралізації життя («весь світ – театр» (Шекспір)). Маска в тексті твору втілює символічний образ межі, що відділяє особистість від соціуму або допомагає «увійти» до нього, розхитуючи грані ідентичності, вічної опозиції свій/чужий.

Однією з функцій мотиву маски у творі є створен-

ня химерій. Автор, презентуючи образи персонажів, змальовує своєрідні метаморфози – «перетворення однієї форми образу на іншу», у яких убачається «відгомін міфологічного світосприйняття»²¹.

Маска як спосіб образотворення дозволяє відмежувати матеріальний і потойбічний світи. Вона однаково матеріальна і примарна: людська маска Дори змінюється на химерну маску-образ кішки, на яку несподівано перетворюється персонаж: «А тітка, зненацька перекинувшись кішкою, пронизливо нявкнула і стрибнула на стіл, вплившись кігтями в газетний лист»²². За визначенням Ю. Тинянова, «примарним, насамперед, є рух масок, який і створює враження дії»²³, завдяки чому відбувається розвиток сюжету.

Зміни маски у творі символізують множинність особистості, схильність до прихованості, створюючи бінарні опозиції «свій – чужий», «відкритість – прихованість»: «Знявши зі стіни обличчя лагідне, примірливе, відкрите, здавалося, навстіж для першого стрічного, актор повернувся до дзеркала, <...>, тоді глянув на мене»²⁴.

Поряд із метаморфозою автор використовує антропоморфні елементи, котрі мають витоки в народній міфології. Антропоморфізм – «різновид персоніфікації, коли предмет зображення уподібнюється людині»²⁵. Цей засіб простежується в образі Якова, Андрія Паровозників та Жука. Жук наділений людськими і тваринними характеристиками, з одного боку, він «бандит і хуліган», прямував до Михайла, коли той захистив від нього дівчинку Люньку, «насунувши кепку на самі очі, а руки сховавши в нашітні попереду кишені штанів»²⁶, з другого боку, у цього персонажа є помічники «жучки», його обличчя несподівано «репнуло і розсіялося <...>, а сам Жук уже велетенським чорнокрилим кажаном шугав над головою»²⁷. Яків та Андрій Паровозники – це люди-паровози, котрі мають людські та машинні характеристики. Наприклад, Андрій Паровозник у конфлікті хлопців із Жуком свистить як поїзд, «очі в Паровозника тліли, як бікфордів шнур», свист «бубнявів, важчав і вже падав на землю чорними брилами»²⁸.

Міфопоетика повісті увиразнюється гумором та іронією: «Отак, на мішках з картоплею, на торохких возах, запряжених худоребрими шкапами, започаткувалася космічна ера людства»²⁹. Казковість у творі часто створюється за допомогою ігрового (театрального) мотиву (наприклад, епізод з хуліганом Жуком, який жетється за хлопцями; характеристика образу актора Кузьма Перевесла: «Він підняв правицю, смикнув за крайнеба з оболонками хмар, і, сухо шелестячи, відсунулася синя завіса неба: за широким, на півстіни, вікном ранкові в залоднений ірійський майдан з рожевими стінами

¹⁷ Ibidem, P. 160.

¹⁸ Ibidem, P. 144.

¹⁹ Ibidem, P. 198.

²⁰ Drozd V. Yrii. Opovidannia, povist [Iriy. Stories, novel], Kyiv, 1974, P. 146 [In Ukrainian].

²¹ Hromiak R. T., Kovaliv Yu. I., Teremko V. I. ed. Literaturoznavchyi slovnyk-dovidnyk [Literary dictionary-reference book], Kyiv, 1997, P. 443 [In Ukrainian].

²² Drozd V. Yrii. Opovidannia, povist [Iriy. Stories, novel], Kyiv, 1974, P. 138 [In Ukrainian].

²³ Tynianov Yu. Poetyka. Istoriya literatury. Kino. [Poetics. The history of literature. Cinema.], Moscow, Nauka, 1977, P. 203 [In Ukrainian].

²⁴ Drozd V. Yrii. Opovidannia, povist [Iriy. Stories, novel], Kyiv, 1974, P. 185 [In Ukrainian].

²⁵ Hromiak R. T., Kovaliv Yu. I., Teremko V. I. ed. Literaturoznavchyi slovnyk-dovidnyk [Literary dictionary-reference book], Kyiv, 1997, P. 54 [In Ukrainian].

²⁶ Drozd V. Yrii. Opovidannia, povist [Iriy. Stories, novel], Kyiv, 1974, P. 175–176 [In Ukrainian].

²⁷ Ibidem, P. 176.

²⁸ Ibidem, P. 182.

²⁹ Ibidem, P. 159.

новозведеного театру і сизими, в паморозі, риштуваннями новобудов»³⁰.

В «Ірії» наявні елементи парадоксу, алогічності подій, які розхитують межі між реальним та фантастичним зображенням, створюючи химерність; про це писали декілька дослідників, один із них – П. Майдаченко, який зауважує про «випадки свідомого порушення логіки узвичасних словесних зв'язків і предметних рядів»³¹. Таких парадоксальних елементів у творі безліч, і виражаються вони здебільшого небилицями, які сягають корінням до фольклору: «<...> вино перестало струмити з труб, а двері курника розчинилися і арифмометр <...> гордо посунув крізь натовп та зник за рогом Піщаної вулиці»³² (самоліквідація винарні в розділі «Винарня дядька Дениса»). Казково-міфологічні перетворення надають сюжету динаміки, часто створюючи комічні ситуації: «<...> груша затріпотіла крильми, кукурікнула сиплим голосом молоденького півня та, залишивши в дядьковій долоні хвоста, пурхнула на вербу»³³.

Висновки. Проаналізувавши основні аспекти поетики повісті «Ірій», ми дійшли висновку про міфопоетичність аналізованого твору, що уможливило класифікувати його як зразок химерної прози. Це засвідчує, наприклад, дослідження міфологічного хронотопу (експериментування з часопросторовою площиною, міфологема дороги, наявність бінарних опозицій).

Провідними мотивами в «Ірії» є автотекстуальні мотиви антеїзму та маски. Повість широко насичена фантазмагоріями – химеріями, які вплетені в образну систему твору та рухають сюжетом. Казкові події та образи в повісті сягають корінням до фольклорно-міфологічної традиції (небилиці, алогізми, парадокси, метафори, антропоморфізм та ін.). Отже, дослідження міфопоетики повісті «Ірій» В. Дрозда є перспективним і важливим завданням сучасного літературознавства, оскільки уможливить ґрунтовне вивчення художнього світу прози митця-шістдесятника.

Holovko L., Hladkova M. The mythopoetics of the story «Iriy» by V. Drozd. The purpose of the study. In the article it has been attempted to analyze systematically the story of V. Drozd «Iriy» through the prism of mythology, to find images, time-spatial models and value orientations, which are closely linked with the fairytale mythological tradition and create a special subtextual layer in the artistic structure of the story. **Research methods.** We have used descriptive-analytical, mythopoetic, structural-semiotic

methods and a motive analysis in the article. **Scientific novelty.** For the first time, a systematic analysis of the mythology of the story by V. Drozd «Iriy» has been made, based on the chronotopy, figurative and motive organization of the work. We have described the specifics of the interpretation of mythological motives and oppositions, in particular the search for paradise, friend-foe, frankness-hypocrisy, etc.

Conclusions. It was proved that the story has a mythological basis, which manifests itself at all levels of the story. It was found out that the study of the mythological chronotopes of the work of art deserves special attention with its characteristic features: infinity, mythology of the road, experiment with the time and space line, the presence of intra- and exterior spatial binary oppositions. In the analysis of the autotextual motives of anteism and mask, we came to the conclusion that these motives are traced not only through the plot and images of the characters, but also concentrate the main ideas of the work: the person's awareness of the fatherland's importance, its values; theatricality, the play in life. In the article we have revealed the «chimeric» and the symbols of the work, which are woven into the imaginary «Iriy» system and move the plot, creating a comic effect, and sometimes they encourage the recipient to ponder on the eternal questions of being. It is noted that V. Drozd uses means of comic, metaphor, anthropomorphism, hyperbole, etc. for highlighting the story's mythopoetics, as well as for playing up the elements of the mythological plot.

Key words: mythopoetics, Volodymyr Drozd, chronotope, chimeric, myth, mythologeme, motive, symbol, mask.

Головка Людмила – кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Автор близько 20 статей. Наукові інтереси: українська література ХХ століття.

Golovko Ludmyla – a candidate of philological sciences, associate professor of the department of history of Ukrainian literature of the Kharkiv national university named after V. N. Karazin. An author of about 20 articles. Scientific interests: Ukrainian literature of XX century

Гладкова Марина – магістр філології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Наукові інтереси: українська література ХХ ст.

Hladkova Maryna – master of philology of Kharkiv V. N. Karazin National University. Scientific interests: Ukrainian literature of XX century.

Received: 22.06.2018

Advance Access Published: August, 2018

© L. Holovko, M. Hladkova, 2018

³⁰ Drozd V. Yrii. Opovidannia, povist [Iriy. Stories, novel], Kyiv, 1974, P. 186 [In Ukrainian].

³¹ Maidachenko P. I. "Poetyka umovnosti u V. Drozda" [Poetics of conventionality by V. Drozd], *Radyanske literaturoznavstvo [Soviet literary studies]*, №26, 1987, P. 15-16 [In Ukrainian].

³² Drozd V. Yrii. Opovidannia, povist [Iriy. Stories, novel], Kyiv, 1974, P. 194 [In Ukrainian].

³³ Ibidem, P. 112.